

[Hendriksen.]
 mig, for Arbejdsfreden. Men det viser samtidig, at der ikke har været ret meget Bund i den Agitation, som man fra Socialdemokratiets Side har ført i det sidste halve Aar mod dette Lovforslag som et Forslag, der kun og absolut kun var rettet mod Arbejderne; en Klasselov, en Tugthuslov har man kaldt Lovforslaget, en Sammenrotning mod de fattige, tror jeg, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen har talt om. Nu møder man op Arm i Arm med Arbejdsgiverforeningen — det paastaar man i alt Fald — og protesterer mod Forslaget. Var det saa mon ikke paa Tide at indstille Skydningen en lille Smule og tale sagtere om en Klasselov og Tugthuslov? Man maa jo huske paa det gamle Ord, at man kan ikke blæse og have Mel i Munden paa samme Tid.

P. Munch: Under Forhandlingen om dette Lovforslag i Foraaret stillede vort Parti et Forslag, der tilsigtede at faa hele denne Sag behandlet i et dertil egnet Udvalg med Repræsentanter for de forskellige Synspunkter og de forskellige Interesser, der her gør sig gældende. Det er vor Opfattelse, at selve det Spørgsmaal, der her er fremdraget om Organisationernes Forhold til Samfundet, er et særdeles vidtrækkende, som man Gang efter Gang i de kommende Aar vil komme til at tage Stilling til fra Regeringens og Rigsdagens Side, men det er tillige et meget vanskeligt Spørgsmaal. Det er et Spørgsmaal, om hvilket det gælder, at det i Øjeblikket ikke er modent til Lovgivning. I alt Fald tror jeg, at man med den fuldeste Ret kan fastslaa, at det Lovforslag, der nu foreligger, ikke er saaledes forberedt, at det kan danne Grundlag for en Lovgivning, der kan gøre Nytte.

Derfor stillede vi vort Forslag, og derfor vilde vi have ønsket, da man afviste dette Forslag her i Tinget, at den højtærede Regering havde benyttet Sommeren til at forberede en Lovgivning paa dette Omraade, som var lagt til Rette med Anvendelsen af den Sagkundskab, som Regeringen kunde paakalde, i Forbindelse med de interesserede Parter. Hvis man havde gjort dette, tror jeg, man vilde have behandlet Spørgsmaalet paa en Maade, der svarede til dets Betydning for de kommende Tider. Man vilde da heller ikke have kunnet undlade at drage ind under denne Behandling den anden store betydningsfulde Side af Organisationernes For-

hold til Samfundet, den store Gruppe — som man slet ikke tænker paa med dette Lovforslag — af Organisationer i det økonomiske Liv, som man plejer at betegne med Ordene Truster og Karteller, om hvilke det tør siges, at de for hver Dag faar større Betydning i hele vor økonomiske Opbygning, og at det ganske sikkert ikke lader sig gøre at hindre den Udvikling, der i saa Henseende foregaar.

Intet af dette har man fra Regeringens Side foretaget, og nu ved den nye Samlings Begyndelse foreligger det samme stakkels Lovforslag, som man spildte Tiden paa i Fjor og i den foregaaende Rigsdags-samling. Det hele, man har gjort, er at benytte dette Emne som Agitationsstof i den forløbne Sommer under den Valgkamp, som da fandt Sted, og i den Henseende har Emnet og Lovforslaget jo gjort deres Tjeneste. Saaledes som det nu foreligger, opfatter jeg det, hvilket allerede fremgaar af de Udtalelser, jeg har haft Lejlighed til at fremsætte under den tidligere Behandling, ikke som noget som helst andet end en Samling agitatorisk Stof, der er sat i nogle haabløse Paragraffer, uden paa nogen Maade at være gennemtænkt, uden at have nogen som helst Tilknytning til de virkelige Forhold, der behandles i Lovforslaget.

Jeg anser dette for en ganske letsindig og i enhver Henseende uforsvarlig Behandling fra Regeringens og Rigsdags Side af et stort og vidtrækkende Spørgsmaal, og derfor vil jeg for min Del udtale Ønsket om, at den højtærede nuværende Handelsminister, som har denne Sag under sig, vil betragte Fremsættelsen af dette Lovforslag kun som et Udgangspunkt for en virkelig Forhandling om Sagen, saaledes at han vil søge en Drøftelse med det nedsatte Udvalg, omfattende hele Organisations-spørgsmaalet, og saaledes at den tilrettelægges ogsaa i Forbindelse med de bestaaende Organisationer, med Repræsentanter for alle de Interesser, det her kommer til at dreje sig om, for at denne Forhandling virkelig kan blive et Udtryk for en Overvejelse og en Beslutningstagen fra Rigsdags og Regerings Side, der svarer til dette Spørgsmaals store økonomiske og sociale Rækkevidde. Dette vilde være ulige nyttigere end at fortsætte med at behandle det udelukkende som Agitationsstof, egnet til, hvis Loven gennemføres, at skabe et Virvar af Processer, at uddybe og fæstne den Misstemning, der findes mellem Klasserne i Dan-